

Előfizetési árak

Egy hónapra 80 lej
Negyedévre... 220 lej
Félévre... 410 lej
Egész évre... 800 lej

Egyes szám ára hétköznapi napokon 4 lej, vasárnap 6 lej, az ókirályságban pedig egy lejjel drágább.

UTSÁG

Alapította: Gombos Ferenc

Szerkesztőség
és kiadóhivatal

Str. Regina Maria (volt
Deák F.-u.) 85. Telef. 396.
Temesvári szerkesztőség
és kiadóhivatal Strada
Avram Iancu (volt Taka-
rékpénztár-utca) 4. szám

FŐSZERKESZTŐ:
DR. PAÁL ÁRPÁDCLUJ-KOLOZSVÁR
XXVII. évfolyam, 211. számFELELŐS SZERKESZTŐ:
DR. ZÁGONI ISTVÁN

Készülünk ?

A napot nem lehet tudni még, hogy mikor, de nemsokára új választási küzdelmek kezdődnek. Már annyira tudjuk, annyit beszélünk róla, hogy kezdjük elfelejteni azelőtt, mielőtt valami érdemleges előkészítő munkát végeztünk volna. Pedig nemcsak azért fontos és nagyjelentőségű számunkra ez a választás, mert az ugynevezett közigazgatási autonómiák összetételéből nem lehet kimaradni, de azért a politikai feladatért is, ami erőmutatást parancsol az erdélyi magyarságra.

A magyar párt tisztában van ezeknek a választásoknak politikai jelentőségével. Hiába mondaná ki a párt, hogy a községi választásokat nem tekinti politikai jelegűeknek, ha a választásban tényleg azok és az ország mint ilyenekre készül. Politikai mérkőzés és politikai jellegű térfoglalás áll előttünk, aminek nem lehet fejetlenséggel nekimenni. Egy kinullázó vereség következtetése a községi városi, megyei, tanácsokból, képviselőtestületekből szorítaná ki hosszú időre a magyarságot, de ezenkívül olyan tömeghatással járna népünkre, ami bomlasztó következményeket, a fásult közöny megerősödését hozná maga után. Azt a lemondó hangulatot ültetné el a magyar nép köztudatába, hogy nem érdemes, mert nem tudunk akeiókat kezdeményezni. Hiábavaló küzdelmet folytatni, mert nem vagyunk képesek a sikerhez szükséges erőt és egyöntetiséget kifejtetni.

Annyira tudjuk ezt és olyan sokszor megbeszéltük már mindenfelé, hogy kezdenek néhol az unalom álmos tehetetlenségének a sóhajai hallatszani, már azelőtt, mielőtt a mozgalmi lendület hangjai verték volna fel a csendet. A magyar párt tagozati vezetőségei már mindenütt tudják, hogy a párt életére fontos kihatással járó politikai kampánynak kell tekinteni a választásokat. A választási előkészület maga is olyan szervezési mozgalom, ami alkalmat ad a régi tagozati kereteknek a félénkítésére, újaknak a megteremtésére, tömegekkel való megtöltésére, közönynek a lelkesítés tüzével való felperzselésére, termékeny szellemnek az elültetésére és az együvértartozás érzésének az ápolására. Ha semmi egyébért nem, ezért is fel kell venni a küzdelmet, mindenütt az egész vonalon, amerre magyarok laknak, de olyan szervezési munka szükséges ehez, hogy az állampolgárok legtávolabbi magyar szívének tudnia kell az egész magyar párt álláspontjáról, a pártközpont kívánságairól. S viszont a legkisebb magyar választócsoport választási esélyeivel, pártok közötti lokális helyzetével, községi és közigazgatási következményeivel tisztában kell lennie a pártközpont organizmusának.

Soha kilátásos hadvezetés nem indult hadvezér nélkül. Harcot nem lehet kezdeni, vagy felvenni hadvezetőség nélkül s ha a magyar párt nem e kampányra, vagy e kampány kiindításával kapcsolatosan a minden követelményeknek megfelelő egységes vezetésre nem tud megoldást találni, akkor az eredmény számunkra már jóelőre meg van pecsételve. A hadvezetésnek minden részletre kiterjedő taktikája kell hogy legyen, aminek kisebb hibáiba is bele tud botlani az egész akció, de ami kis és részlethibáival is nagyobb eséllyel indulhat siker felé, mint az egységes taktikanélküli vezetés.

Azzal kell tisztában lennünk, hogy nemcsak politikai aktusnak kell tekinteni a községi választásokat, hanem olyan erőpróbának, ami hosszú időre szóló kihatással fog bennünket

levizsgáztatni. Itt magunkbaszállással kell felfennünk a kérdést: *készülünk-e?* És a következmények felelősségének tudatában, magunkbaszállással kell a vezetés egységességének, a helyenkénti és részletbeli egyöntetű taktikának felépítését elősegíteni. Sok mindent félre kell tenni az utból erre az időre és megkísérelni az

erők összevonásának legodaadóbb munkáját. Lázás, de józan, lelkes, de szerves, céltudatos és kitartó nekifeszülés kell ide. Az eredmény meg fogja mutatni, hogy mennyire és hogyan készültünk fel. Az eredmény megállapítja a felelősség terheit is. Ebben a tudatban vessük fel a kérdést: *készülünk-e?*

Duca külügyminiszter jóindulatot hangoztat a kisebbségek irányában

Oroszországgal is kész Románia biztonsági szerződésre lépni — Törökország elégedetlen a Mosszuli-kérdésben hozott döntéssel — A Népszövetség plenáris ülése

(Genf.) A Népszövetség tegnap plenáris ülést tartott, amelyen Duca, Románia külügyminisztere mondotta el nagy figyelemmel kísért beszédét. A külügyminiszter különös örömet fejezte ki a Népszövetség pacifista munkája fölött és kijelentette, hogy fentartás nélkül elfogadja a népszövetségi tanács jelentését. Tekintve azt a körülményt, hogy a népszövetségi ülészeknek egyik szennációja, a kisebbségi kérdés, Romániát közelről érintette, Duca külügyminiszternek ebben a kérdésben kifejtett véleményét nagy érdeklődés kísérte. Románia képviselője kijelentette, hogy mindazoknak az államoknak, amelyeknek kebelében kisebbségek élnek, *igazságos politikát kell velük szemben folytatniok. Románia politikáját a kisebbségekkel szemben a legnagyobb jóakarat vezeti. Viszont ezeknek is be kell bizonyítaniok feltétlen jóvalásukat az állam iránt, amelyben élnek.* Ami a kisebbségi egyezmény módosítását illeti, Duca helyesli a Galvana Usca litván delegátus által kifejtett szempontokat.

A biztonsági szerződésekre

A genfi jegyzőkönyvről szólva a külügyminiszter kijelenti, hogy Románia hű marad annak elveihez. Szükségesnek tartana azonban, egy olyan szerződést, mely általánosabb kötelezettségeket is tartalmaz, mint az eddigiek. A román politika békés érzelmeinek bizonyításul rámutat arra, hogy Románia már évekket ezelőt kötött regionális szerződéseket és kész újabbakat is kötni. Hajlandó döntőbírósi szerződésekre is hozzájárulni.

— Ünnepelesen kijelentem, — mondotta Duca, — hogy Románia kész aláírni egy biztonsági szerződést valamennyi szomszédjával, még Oroszországgal is, amelynek már 1922-ben tett is ilyen ajánlatot és amely a kölcsönös támadást kizárná. Választ azonban nem kaptunk. Románia ma is fentartja ezt az ajánlatot Oroszországgal szemben és elvben hajlandó Szovjetországot elismerni. Sajnos azonban Oroszország nem akarja elismerni Románia területi integritását és továbbra is alaptalan pretenciókkal lép fel Besszarabiára nézve.

A román bolgár viszonyra vonatkozólag Duca kijelenti, hogy nemrég fogadta Bukarestben Cankoff bolgár miniszterelnököt és Kalkoff bolgár külügyminisztert, akikkel a két ország között teljes megegyezést hoztak létre, annyira, hogy néhány nappal ezelőtt a háborúból eredő utolsó vitás kérdést is rendezték.

Duca külügyminiszter beszédét tetszéssel fogadta a Népszövetség hallgatósága.

A litván delegátusnak, Galvana Uskanak a javaslata, amelyre Duca beszédében utalt és amelyet a Népszövetség hatodik bizottságának ülésén terjesztett elő, egy speciális bizottság

létesítéséről szól, amely a kisebbségek védelméről külön egyezményeket készítene elő. Ezeket az egyezményeket a Népszövetség valamennyi tagjának alá kellene írnia. Anglia Franciaország és Belgium képviselői elvetették az indítványt, kijelentve, hogy az eddigi eljárás módját elégségesnek tartják. Románia és Lengyelország képviselői ellenben csatlakoztak a litván indítványhoz, amely egyenlő helyzetet teremtené valamennyi állam részére, ahol kisebbségek élnek és amelyek közül többen még nem írták alá a kisebbségi egyezményt. A cseh-szlovák delegátus indítványára a litván javaslatot egy tanulmányozó bizottság elé utalták.

Törökország harcolni is kész

Legújabb genfi jelentések szerint a török delegáció közölte a Népszövetség titkárságával, hogy megkapta Anglia tiltakozását a Trák és Törökország közötti demarkációs vonal megsértése és a mosszuli keresztény lakosság deportálása miatt. A török delegáció vezetője egyúttal kijelentette, hogy a tiltakozásban foglalt állítások nem felelnek meg a valóságnak. A mosszuli kérdésben egyébként a Népszövetség harmadik bizottsága, amely megbízást kapott a török-angol viszály megoldására, az angol álláspont elfogadása mellett döntött. Ez a hír a török kiküldöttek között nagy nyugtalanságot keltett és már arról beszélnek, hogy Törökország guerilla háborút fog folytatni mosszuli érdekeinek védelmére.

∞ Bizottság alakult a román és magyar igazságügyi, pénzügyi és anyakönyvi iratok kicserélésére. Nagykárolyból jelentik: Hodor Viktor közigazgatási vezérfelügyelő elnöklete alatt bizottság alakult Magyarország és Románia régi igazságügyi, pénzügyi és anyakönyvi iratainak kicserélésére. A bizottság tagjai még Románia részéről Soloman tájbabiró és Taran pénzügyminiszteri felügyelő, Magyarország részéről Csatáry miniszteri tanácsos és Kallós Pál táblabiró. A magyar kormány még pénzügyi szakértőt is delegál a bizottságba. A tárgyalásokat Nagyváradon folytatják le.

∞ Román-jugoszláv vasuti tárgyalások. Bukarestből jelentik: Tegnap újabb román-jugoszláv vasuti konferencia kezdődött meg Zombolyában, ahol a Temesvár—Buziás közötti vasuti vonal forgalombahelyezésének ügyét beszélik meg. A konferencián egyébként a két országot érdeklő összes vasuti kérdések is megvitatás alá kerülnek. Romániát Filipi vezérigazgató képviseli a kongresszuson. Itt említjük meg, hogy a bukaresti vasuti vezérigazgatóságnál e hó 10-én, holnap ül össze az a bizottság, amely a vasuti tisztviselők jutalékát állapítja meg.

Felmondta a szolgálatot az iparvasut féléje

Munkásszerencsétlenség a ratosnyai erdőüzemeknél

(Marosvásárhely.) Könnyen végzetessé válható szerencsétlenség történt a Foresta Részvénytársaság ratosnyai telepén. Egy nagyobb iparvasuti szerelvényt hat munkás indult az egyik munkaterület felé. A vonat egy darabig rendesen haladt, egyszerre azonban észrevették, hogy a fém nem működik többé. A munkások közül ötön leugráltak, Ónody Sándor azonban még fenn maradt a meredek lejtőn egyre gyorsabban száguldó vonaton. Megpróbálta a féket

újra működésbe hozni, mikor azonban minden kísérlete sikertelen maradt, ő is

leugrott a gyorsan robogó vonatról.

Éppen ebben a pillanatban a lejtőn haladó szerelvény kisiklott és

több kocsi ledőlt a meredek töltésről, maga alá temetve Ónody Sándort.

A szerencsétlen munkást borgalmas sérüléseivel beszállították a marosvásárhelyi kórházba.

Befejezéshez közeledik a hadikár-megállapító bizottságok munkája

A kifizetések azonban a pénzügyminisztérium hatáskörébe tartoznak

— Az Ujság tudósítójától —

(Kolozsvár.) Hét éve annak, hogy a háború véget ért és a hadikárok ellenértékét még egy károsult sem kapta kézhez. A kormány annyi formalitáshoz kötötte a hadikárok megállapítását, hogy ellenére a hadikárokat összeíró és megállapító bizottságok közel egy év óta tartó munkájának, a hadikárok összeírása még nem ért mindenütt véget. Kolozsváron Balázs dr. táblabíró az elnöke ennek az összeíró és likvidáló bizottságnak, aki az Ujság munkatársának a bizottság eddigi munkájáról a következőket mondotta el:

A kolozsvári ítélőtábla területén működő bizottság, amelyhez Besztercenaszód, Szolnokdoboka, Kolozs, Tordaaranyos, Alsófehér, Hunyad és Szebenmegyék tartoznak, a múlt év decemberében kezdte meg munkáját. Egytől-egyig revízió alá vettük a megyei hadikármegállapító bizottságok által felterjesztett iratokat, a

kárigény megjelölését és az okozott kár megállapítását és ezekből véglegesen megállapítottuk a hadikárok összegét. A bizottság ez alatt az idő alatt huszonkétezer hadikárosult aktáját tanulmányozta át és hozott ügyekben döntést. Még csak pár akta van hátra, úgy, hogy a bizottság munkája már befejezettnek tekinthető.

A határozatokat felterjesszük a központi hadikármegállapító bizottsághoz Bukarestbe, amely végérvényesen fog határozni és a kiutalás iránt intézkedni.

Megkérdeztük Balázs táblabírótól, hogy a károk kifizetésére mikor kerülhet majd a sor?

— Erre én — mondotta — igazán nem tudok válaszolni, minthogy mireánk a munkának csak a jogi része tartozik és a pénzügyi részét a pénzügyminisztérium fogja lebonyolítani.

Románia városai egyhanguan visszakívánják az autonómiát

A városok kisenevi kongresszusának határozatai

(Kolozsvár.) Rövid távú tudósításban már beszámoltunk a romániai városok Kisenevben tartott kongresszusáról, ahol Kolozsvár képviselőitében Utalea Okláv, dr. polgármester, Carpinisian dr. főjegyző és Peptea pénzügyi tanácsos voltak jelen. A kongresszuson Kolozsvár kiküldötteinek jelentős szerepe volt. Több javaslatot terjesztettek elő, ezek közül a községi taksák leszállítására való indítványukat egyhangulag elfogadták. Különben a kongresszus a városok autonómiájának visszaállításáért indított harc jegyében zajlott le. Csaknem valamennyi felszólaló pálcát tört a kormánynak ama tényre felett, mellyel a városok adminisztrációját a pártpolitika szolgálatába akarja állítani.

Kolozsvár kiküldöttei közül Carpinisian főjegyző tegnap érkezett haza. Utalea polgármester és Moga tanácsos még Bukarestben maradtak, hogy a városnak pár nagyobb fontosságú ügyének elintézését megsürgessék. A kongresszus lefolyásáról Carpinisian főjegyző az „Ujság” munkatársának a következőket mondotta el:

— Kisenev város tanácsa nagy előzékenységgel fogadta az ország minden részéből összeriegtelt delegátusokat. Bár a mintavásár miatt a városban nagy zsúfoltság volt, a vendégek mégis kényelmes lakást kaptak. A kongresszuson Costinescu bukaresti polgármester elnökölt, aki elnöki megnyitójában beszámolva a romániai városok siralmas helyzetéről, az okokat arra vezette vissza, hogy az autonómia hiánya lehetetlenné teszi a városoknak pénzügyi és adminisztrációs vezetését és addig fejlődésről nem lehet szó, amíg minden korlátozás nélkül a városok régi autonómiájukat vissza nem kapják.

Niculescu Riti, Bukarest pénzügyi tanácsosa, a városok pénzügyi helyzetével foglalkozott. Rendkívül károsnak tartja, hogy a kormány a pótdózsédés jogát egyes városoktól megvonta s még hátrányosabb az, hogy a beszedett állami adókból a városok a maguk járandóságait nem tudják levonni s ennek kiutalására hónapokig, sőt évekig is kell néha

várni. Javasolta, hogy a városok kongresszusa kérje meg a kormányt, hatalmazza fel a városokat, hogy az adóba befolyt összegekből az állami hozzájárulás összegét maguk vonhassák le. Ugyancsak Bukarest pénzügyi tanácsosa mutatott rá arra is, hogy a városok nem építhetnek megfelelő alap hiányában és ezért azt javasolta, kérjék a kormány beleegyezését ahhoz, hogy az ingatlanátírásokat bizonyos illetékekkel terhelhessék meg és ebből építési alapot teremtsenek. Indítványozta továbbá, hogy a városok egy pénzügyi intézetet állítsanak fel, ahonnan a városok olcsó kamatozás mellett vehessenek fel kölcsönöket.

Hosszas vita folyt a rendőrségek ügye körül. Az új közigazgatási törvény ugyanis a polgármestert, mint a városi rendőrség fejtűnteti fel, anélkül azonban, hogy a polgármester a rendőrség felett bármilyen irányban rendelkezne. A rendkívüli visszás helyzeten csak úgy lehetne segíteni, ha a rendőrségek feletti állami ellenőrzést megszüntetik. A városok kongresszusa egyhangulag követelte, hogy a rendőrségeket ismét a városok rendelkezési jogá alá helyezzék.

A kongresszus utolsó pontja a párisban szeptember 28-tól október 4-ig a világ városainak kongresszusára kerülő ügyek előkészítése volt. A kongresszus elhatározta, hogy minden városból küld delegátusokat a célból, hogy ott a kongresszus rendjén felmerülő különböző javaslatokat a gyakorlatban Románia területén is alkalmazhassák. Őhajlandó lenne, hogy ezen a kongresszuson Kolozsvár is képviseltesse magát, mert a tárgysorozat egyik legfontosabb pontja a városok lakásinségének enyhítése lesz, Kolozsvár város tanácsa pedig tudvalevőleg ez irányban eddig még nem tett semmit.

ZONGORÁK

ujak és használtak Wirth, Hoffmann, Gebrüder Stigl
részletre is
Sternbergnél, Oradea-Mare

Budapestben is rossz napok járnak a baloldali szocialistákra

(Budapest.) A szociáldemokrata pártból kivált radikális csoport újra foglalkoztatja a budapesti hatóságokat. A rendőrség bizalmas értesítések alapján megtudta, hogy Vági letartóztatása óta egy Juhász Pál nevű negyvenöt éves ügynök a csoport vezetője, akinek azonban nem tudtak nyomára akadni. Legutóbb tudomására jutott a rendőrségnek, hogy Juhász az anyalföldi lebujokban bujkál. Ennek az értesülésnek az alapján tegnap délután több detektív csoport kutatta végig a gyanús mulatóhelyeket, amelyeknek egyikében rá is akadtak a radikális-szocialista vezérre. Azonnal letartóztatták. A rendőrségen beismerte, hogy ő a csoport vezetője és hosszasan fejtegette azokat az ellentéteket, amelyek az ő felfogása és a szocialista párt programja között vannak. Bevallotta azt is, hogy a csoport, a tömegeknek a maguk részére való megnyerését utcai tüntetésekkel akarták elérni Juhászt az államrendőrség egyelőre fogva tartotta. A nyomozás tovább folyik abban az irányban, hogy az utóbbi időkben lezajlott tüntetésekben milyen szerepe volt neki és pártjának.

Amerikai bankárokkal tárgyalnak a főváros kölcsönéről

Az Ujság tudósítójától. (Bukarest). Az Amerikával szemben fennálló állami ideiglenes rendezés után a jelek szerint a kormány újabb amerikai kölcsönök szerzéséről tárgyal. Tegnap délelőtt egy amerikai bankárcsoport érkezett Bukarestben Berthon bankár vezetésével, hogy a kormánnyal több függő kölcsönügyben tárgyalásokat folytasson. Az amerikai bankárok tegnap délelőtt megjelentek a pénzügyminiszternél. Rövid tanácskozás után Bratianu Vintila péntek délelőtt fél 11-re kérte újból magához az amerikai vendégeket. A pénzügyminiszter ugyanis péntekig még megbeszéléseket akar tartani Costinescu főpolgármesterrel és Tancred Constantinescu kereskedelmi miniszterrel a bankárok részéről beígért kölcsön bízósítékai ügyében.

Illetékes helyről nyert értesülésünk szerint az amerikai bankárok Bukarest részére akarnak kölcsönt nyújtani, ezzel szemben azonban tetemes részt kérnek a kommercializált vállalatokban. A pénzügyminiszterium egy magasrangú tisztviselője kijelentette, hogy az amerikai kölcsönre legjobb kilátásai vannak a kormánynak. Az erre vonatkozó tárgyalások tulajdonképpen már régebben folynak s most a legjobb mederben vannak ahhoz, hogy a megegyezés pénteken végleg létrejöhessen. A mostani tárgyalások csak arra valók, hogy perfektuálják ezt az üzletet, amely egyaránt előnyös a fővárosnak és az amerikai bankároknak.

eredeti
PARISI és WIENI
ősz és téli modell-
újdivatosságok megér-
keztek:

**Kabátok,
ruhák és
bluzok**

dús
válasz-
tékban

VENUS

Cluj, Strada Memorandului 13
(Unió-u.)
egy rak-
tár leány-
kabátokban

Kolozsváron és Temesváron újabb munkásletartóztatások történtek

A jilavai éhségstrájkolókat szabadon bocsátották — Costa Foru az Emberi Jogok Ligája nevében a királyhoz folyamodik

(Kolozsvár.) Feltűnést keltő intézkedés történt a baloldali munkásmozgalmakkal kapcsolatban Kolozsváron. Arról a kiáltványról, amit a bukaresti letartóztatások elleni tiltakozásképpen adtak ki a munkások, a hatóságok megállapították, hogy az Kolozsváron készült, s emiatt a nyomda ellen is eljárást indítottak. A nyomda igazolta magát a megrendeléssel. A nyomozó hatóságok aztán a kolozsvári baloldali munkásság vezető emberei ellen kezdtek eljárást és a kiáltvány kiadása miatt letartóztatták és a hadbírósnak adták át Huszár Józsefet, Sohn Sándort, Ferenczy Jánost, Stroia Gheorghet, Odor Józsefet és Nagy Józsefet.

Hihető, hogy a kolozsvári letartóztatásokat rövidesen feloldják, mert közben Bukarestből is megérkezett a hír, hogy a letartóztatott és éhségstrájkban levő szaktanácsi tagokat tegnap a jilavai fegyházból szabadon engedték. A 20 nap óta éhező foglyokra szánalom volt ránézni. Közülük egyesek nem is tudtak lábukra állani, annyira el voltak gyöngülve. Mindnyájukat kórházba kellett vinni, hogy megrongált egészségi állapotukat helyrehozzák.

Az ellenzéki lapok ebből az esetből folyólag megismételték heves támadásukat a nyomozó hatóságok ellen. Hangsúlyozták, hogy a szerencsétlen munkásoknak 20 napig kellett éhségstrájkban lenniük, hogy ártatlanságukat bebizonyítva szabadságra helyezésüket elérhessék. Különösen Hotineanu hadbiztost éri támadás s ellene szegeztek azt az állítást, hogy ő volt a letartóztatások értelmi szerzője.

Az Emberi Jogok Ligája akcióba lépett

Mégis a szabadonbocsátás ténye valami megkönnyebbülést okozott úgy az érdekelt munkásság körében, mint azokban a további társadalmi rétegekben is, ahol csak növekvő részvétellel figyelték az egész konfliktust. A résztvevő érzések között első helyen állott a romániai Emberi Jogok Ligája, melynek igazgatója Costa Foru az Adeverul-ban elkezdett a letartóztatott munkásvezetőkéről. Cikkében előadta, hogy ezek az emberek nem bűnösök, mert szakmabeli ügyeik megtárgyalására gyűlést tartáshoz joguk volt, ezt a második hadsereg vezetősége is megállapította s a fogvatartásért kizárólag csak a polgári hatóságokat terheli a felelősség. Ezután még elmondja Costa Foru, hogy Tatarescu belügyminiszterhez fordult s mivel ott még csak ígéretet kapott, de intézkedést nem, éppen azért őfelségéhez a királyhoz fog fordulni, mint a legfőbb hadügyi és igazságügyi fórumhoz.

A munkásvezetőkért az aradi munkásság is kollektív fellépéssel fordult a hatóságokhoz. Temesváron pedig az ottani munkásszervezetek nagy deputációt menesztettek Bejan prefektushoz és kérték tőle, hogy a letartóztatott munkásvezetőkért közbelépjen. A prefektus megígérte, hogy memorandumukat felterjeszti a kormányhoz.

Temesváron különben a letartóztatott munkásvezetőkért való szimpátia kifejezésére több gyárban a munkások abban hagyták a munkát. Az ottani feszült helyzet még komolyabbá vált azzal, hogy a kolozsvári kiáltvány miatt az állambiztonsági hivatal és a térparancsnokság elővigyázati intézkedéseket fogantatosított. Ez intézkedések során Baga szakszervezeti titkárt letartóztatták.

Egy lap viaskodása egy prefektussal

A baloldali munkásmozgalmakkal összefüggésben áll az „A Világ” című marosvásárhelyi lap ügye. Multkoriban megírtuk, hogy a lap ellen az ottani megyei prefektus erős rendszabályokat fogantatosított. Többi között eltiltotta a lap terjesztését és előzetes cenzura alá is vetette, s e tekintetben a belügyminiszter rendeltére hivatkozott.

A lap szerkesztősége értesítés adott ki, hogy méltatlanul vádolják őt bolsevisztással. Allitása szerint az ellene való egész eljárásnak csak az a magyarázata, hogy a lap a mező-

gazdasági kamarai választásokban az ellenzéki listára való szavazás mellett fejtett ki heves agitációt. Egyébként a szerkesztője a prefektus intézkedése ellen személyesen kere-

A németek koszorúja a francia ismeretlen katona sírján

Egyik közelebbi számunkban írtunk arról a megható tiszteletadásról, mellyel a párisi békekongresszus alkalmával a német delegátusok a franciák emlékjelénél, az ismeretlen katona sírjánál áldoztak. A koszorút egy régi frontharcosokból álló társaság a sírról elvitette. Ez a visszautasítás a francia közönségben is rossz hatást keltett. Buisson Ferdinánd, a franciaországi Emberi Jogok Ligája nevében következő levelet intézte Painlevé miniszterelnökhöz:

Páris, 1925. szeptember 8. Miniszterelnök Ur! Valami érthetetlen tévedés következtében, amelyet senki sem tud az Ön befolyásának tulajdonítani, a rendőrség eltávolította az ismeretlen katona sírjáról azt a koszorút, amelyikre a Deutsche Liga für Menschenrechte jelzésű szalag volt ráillesztve. Ami több, maga az egész koszorú el is tűnt teljesen.

Mi bizonyosak vagyunk, hogy sem az

sett orvoslást a belügyminiszternél. A minisztertől azt a felvilágosítást kapta, hogy a miniszterium nem adott semmi rendeletet a prefektusnak a lap elleni eljárásra.

Erre a miniszteri kijelentésre hitakozva, a lap szerkesztősége azt az álláspontot foglalta el, hogy a prefektus rendszabályait nem veszi tudomásul. Ha mégis emiatt megorlás alá vennék, eleve is tiltakozik a sajtószabadság ilyen súlyos megsértése ellen s a bírósághoz fog fordulni jogvédelemért.

egyik, sem a másik ezekből az intézkedésekből nem felel meg az Ön intencióinak. Annak a miniszternek, aki az egész kormányt képviselte a békekongresszuson, a kijelentései egész ellenkező szellemet bizonyítanak. És gondoljuk azt is, hogy ön hazaérkezvén Párisba, máris megtette az intézkedést, hogy visszahelyeztesse a koszorút és annak a felirását, nem akarván elhárítani visszautasító mozdulattal egy olyan kegyeletes tényt, amelynek szándéka annyira tiszteletreméltó.

Nincs szükségem annak a megjegyzésére, hogy a francia liga erősen tartja a szolidaritást a német ligával, s a francia liga nem felejtette el, hogy ugyanezt a szolidaritást a másik liga is Németországban állandóan tartotta. Szembeszegezve így magát a népszerűtlenséggel, hogy velünk együtt propagálja a béke eszméit, amelyeket éppen most Ön Genfben olyan nagyon hangoztatott.

Buisson Ferdinánd

Bucsuznak a kollégiumtól a szászvárosi tanárok

Őszi vándorok szomorú csapata a végeken — Az utolsó prédikáció

Szeptember közepe. Őszi, borus, bánatos vasárnap. Ugy megyünk felfelé tétova léptekkel a halálba kergetett Kún kollégium gyönyörű oratóriumába, mint aki legszebb almáinak ravatalához megyen utolsó istenhozzádra, hosszantartó, drága, édes bucsura. És a bágyadó napsugár biába erőlködik, hogy a szakadozó borulaton átál nyarat inceskedjen bánatos szívünkbe, mert ősz van és az elmúlás siralmi sirnak felénk a Kenyérmező felől fújdó őszi szél zajában. Ma bucsuzik a 350 éves Alma Mater az ő példátlanul megpróbált derék tanáraitól, vagy talán inkább ők bucsuznak a halálba hajszolt édesanyjától: a megszünt kollégiumtól és a szászvárosi magyarság agyongyámbászott, kicsiny csapatától.

Tántorogva megyek felfelé a márványlépcsőkhöz; még semmit sem hallok és látok a szomorú ünneptől és máris összeszorul a torkom és minden erőlködésem hiábavaló: megered a szemem könnye, siratom a 350 éves büszkeséget, Kún-Kocsárdnak áldott lelkét és ezt a páratlanul gyönyörű, kerekén 40 milliót érő intézetet. Szászvároson én nagyon sokszor voltam már a méla bánat és most érzem, hogy végleg összeesücskődik fáradt szárnyam és mindig szomorú leszek. Oh, hogy is ne lennék az: „leesett a mi fejünknek ékes koronája.”

Benn az oratóriumban csupa fehér virág-özönben díszlik a kettős katedra és a tanárok padora. Fehér őszirózsák, fehér dália és fehér őszi bánatok. Szembe velünk fekete kabátos tanárok ülnek komoran és bánatosan, mint ahogy ülnek mindig és mindenütt a kálvinista hitben formáltatott magyar típusok, még a bánatban is bizakodó reménységgel szilárdan álló komor élőszobrai a predesztinációnak. Közükben a fekete zsoldár, mert felbugott az oratórium orgonáján a 42. dicséret;

„Őrök Isten merre, merre vagy.
Vajon hol van a te országod?”

... Istenem, milyen transcendens erő és milyen leplezetlen őszinteség, bizalom van ezekben a kálvinista zsoltárokból! Szinte szemrehányással válik némelyik: „vajon hol van a te országod?” — pedig csak fel-fel csukló panasza a fájdalomában is ragaszkodó gyermeki szívnek. Mint Dávid örökszép himnuszai, ezek is fel-fel zokognak azért, ami

mindnyájunknak olyan nagyon fáj, hogy mi mindig csak bucsuzunk egymástól e földön, mi itt zsellé-ek, jövevények és vándorok vagyunk csupán, de örökké való tájak felé zarándokolunk. Ez a transcendens öökkévalóság: a kálvinisták és energia rezervoárja, mely mindig hitet, lelkesedést és kitartást tudott a gályarab-unokák szívébe edzeni a múltban s a jelenben is. Székely János, a szászvárosi Kún-kollégium vallástanára is épen erről beszélt az oratórium magábaboruló katedráján. „Őrizd meg szászvárosi ref. gyülekezet és szászvárosi magyarság, ami rád van bízva.” Egy drága kincs, mély tűzű, örökbecsű gyémánt ez a kincs: *Genius loci*; ezt őrizd meg szászvárosi ref. gyülekezet! A mindig lankadatlan újakezdés kálvini szent makacsságával építeni tovább a mi magyarságunk transcendens örök erkölcsi értékeit. Készséggel sietni, ha kell az építést előlről kezdeni: ez a te örökséged és drága kincsed, a mi reád bízott szászvárosi és erdélyi magyarság!

Szem nem maradt könnyezetlen, mikor a tanári kar nevében mondott a palástos professzor bucsuzó köszönetet a megjelenteknek: „ugy vissziuk innen magunkkal az emlékeket, mint szívünknek legdrágább klenódiáit”. Ez volt az utolsó prédikáció. Megható szavakban bucsuzott el azután Bodor János szászvárosi ref. lelkész és kollégiumi gondnok is a tanári kartól, főleg Székely Jánostól. Idézzük a megkapó beszédéből a legzibabmarkolóbb szavakat, melyeket a vándoruttra kelő tanári karhoz intézett:

„Most hagyják el az ősi fészket a vándor-madarak is, de azoknak sorsa mennyire más, mint a tietek, mert hiszen a vándor fecskéket visszavárja kitéleltkor fészük, de ti aligha fogtok boldog fészketekbe megint vissza szállni. Hát a repülői nem tudóknak milyen lesz a sorsuk? Ilyenkor szálltak be ide máskor a mi fiaink: az Alma Mater ilyenkor népesedett be, most ti szálltok el innen!...”

És szállt a panaszló, bizakodó és biztató bucsuztató a hunyadmegyei magyarság legszebb álmának ravatalánál fehér virágok elmulást szimbolizáló őszi rózsák között, a becsületes munkában elgáncsolt és a felhős görög tragédiák sorsára juttatott tanári karhoz és a 350 éves ősi református intézethez.

Gergely Adorján,

Gyergyóban erőteljesebb szervezkedésre készül fel a magyarság

Megalakították a csikmegyei magyar párt gyergyói tagozatát

— Az Újság tudósítójától —

(Gyergyószentmiklós.) Csikvármegyének a magyarság erdélyi kisebbség-életében már neve és története van. Területét, szintistza magyarságból álló lakosságát ambicionálták kezdettől fogva az összes liberális iparlovagok arra, hogy innen, a legtömöttebb magyar megyéből mutassanak fel eredményeket. Ehhez az eredmény-felmutatási buzgalomhoz nagyon kedvezett a vidék központtól való távolsága; azt szokták mondani, Csik a világ végén van, arra még a nap sem süt el. Az eredmény felmutatással buzgólkodó Spatárok és társaik azonban igen jól tudják, hogy ez az eddig a magyar földrajzban a világ végén keresendő részecske, Nagyromániának éppen a szíve táján, a kellős közepében van!

Nem csoda hát, ha megkísérelték érte a szép szón kívül a csalafintaságot, az erőszakot, a törvényteleniséget és a visszaélések százezreivel fűszerezett panamákat is. Le kell szögezzük itt azt a tényt, hogy a jelenlegi ilyen természetű manővereknek nagy vétőjaként áll még ma posztján a mostani prefektus és személyében a megnyilvánuló törvénytisztelet, purifikáló akarat és a tisztakezűség katonáéknál tanult ideálja!

De egyébként így vala ez kezdettől és így van napjainkig ugyannyira, hogy nem jöhet olyan népmegnyilatkozásra való törvényadta alkalom, hogy Bogdán és társai annak meghamisítása és elhajlítása végett azonnal meg ne jelenjenek.

Az előzmények

A mezőgazdasági kamarai választások előtt is megjelent a kigyó-sereg és paktumot akart kötni. A csiki vezetőség nagyon bölcsen állott arra az álláspontra, hogy országos vonatkozásban ismerné eshetőségét egy csiki paktumnak, de másképp nem.

Az eredmény ezúttal egyedül a mi eredményünk volt, de ennek az eredménynek nemcsak dicsősége van *s ami dicsősége van az senki másé, mint a magárahagyottan, még szervezetenlenségben is oly öntúpatosan cselekedni tudó népünké, csiki székelty gazdáinké*, hanem van ennek tanulsága is. A tanulsága abban az utolsó napon való lázas és szertelen kapkodásban volt, amivel mi a vezetésre hivatottak és hivatást érezők megizzadtuk a választás napját, mert előre cselekedtünk a hiányos kiépítés miatt és a saját magunk közötti munkafelosztás hiánya miatt nem állott módunkban.

Ez a gyergyói megmozdulás előzménye.

A nagygyűlés

Közvetlen a kamarai választások lezajlása után, de tulajdonképpen már a szenátorválasztás után felmerült a terve a részletesebb szervezkedésnek. Ennek a lehetősége azonban Csikban talán mindennél komplikáltabban nehéz és több megfontolást igénylő volt. A megye földrajzilag Csikra és Gyergyóra oszlik és a

gyergyói részek természetes és járási székhelyközpontja is Gyergyószentmiklós. A gyergyói részek, falvak beszerzése eredményesen csak innen irányítható. Természetes, hogy elsősorban is felvetődött a külön gyergyói járási tagozat felállításának szükségessége. Majdnem másfél hónapi elszórt tanácskozások elérték az ügyet a Gyergyószentmiklóson vasárnapra összehívott nagygyűlésre.

A nagygyűlést a szeptember 3-iki értekezleten delegált Görög Joachim elnök és dr. Mak-kay Domokos ideiglenes ügyvezető hívták össze, azon a csikmegyei magyar párt elnökhelyettese, Balogh Géza bankigazgató elnökölte. A nagygyűlés a dr. Mak-kay Domokos által előterjesztett és egyhangulag határozattá emelt határozati javaslatban megtalálta az expedienst arra, hogy az egységnek további teljes fentartása és megőrzése mellett, Gyergyó megszervezését a külön gyergyói pártiroda, tisztikar és intézőbizottság által a valóságok közé helyezze rövid időn belül.

A határozattá emelt javaslat szövege a következő:

A határozati javaslat

Minthogy a községi és vármegyei választások közelsége halaszthatatlanul szükségessé tették, hogy az Országos Magyar Párt eddig kiépített szervein belül és az egységnek teljes épségben tartása és dokumentálása mellett a továbbbszervezés munkája le a faluig és a falutól kiindulva fel egészen a központig egyetlen tömör, öntudatos táborba ölelje fel az összmagyarságot: a gyergyószentmiklóson 1925. szeptember hó 13-ára egybehívott nagygyűlés — addig is míg az október hó 7-iki csikvármegyei tagozati közgyűlés véglegesen intézkedni fog — *delegálja* a gyergyói részek kézenfekvőbb adminisztrálására a megfelelő, és a csiki tagozattal egyetértően megállapított tisztikart, intézőbizottságot, mert úgy itéli, hogy ez a magyar párt tevékenységének csak fokozására szolgál.

Midőn ezt a csiki tagozati egység teljes megóvása mellett, a magyar párt csikmegyei elnökhelyettesének jelenlétében és a tagozat tudtával kimondja, azon óhajának ad egyben kifejezést, hogy az október 7-ikére Csikszere-dába összehívott rendes évi közgyűlésen a mai gyűlés delegált tisztikara és intézőbizottsága Gyergyó részére választás útján is megerősítették!

A gyűlés, az alapszabályoknak megfelelően, Gyergyó részére elnökhelyettesnek delegálja Görög Joachim kanonokot, alelnöknek dr. László Dezső ügyvédet, Zárug Lukács kereskedőt, mint a Kereskedői kör elnökét, Csiky János iparost, mint az ipartestület elnökét és György Fazakas Andrást, mint a közbirtokosság elnökét, főtitkárnak dr. Mak-kay Domokos, titkárnak dr. Józsa Andor ügyvédek, pénztárosnak Varga János tiszt.

viselőt, jegyzőnek dr. Mátis Albert ügyvédet ellenőröknek Csiky Jenő bankigazgatót és György Béla banktisztviselőt és felkéri őket, hogy addig is, míg tisztükben választás útján megerősítettnek, a munkát vállalják és a tisztséget fogadják el. Delegál továbbá a gyűlés Gyergyó részére intézőbizottsági tagokul minden 2000 lélekszám után egyet falvankint és a városból egyaránt.

Javasolja a gyűlés, hogy az alapszabályok megadta lehetőség következtében az 1925. évi október hó 7-én tartandó közgyűlésen Csik is ilyen tisztikarral alakuljon és ilyen arányú intézőbizottsággal egészüljön ki, s a jövőre nézve a Csikszere-dában székelő tagozati elnöknek álljon jogában Gyergyó adminisztrációs kérdéseiben csak a gyergyói intézőbizottságot, csiki vonatkozásban pedig külön a csikit összehívnia. Az intézőbizottsági gyűlések a két székhelyen telváltva lesznek tartandók, ugyanígy az évi közgyűlések is.

Felveti a gyűlés és az elnökség figyelmébe ajánlja a vándor rendkívüli közgyűlések minél gyakrabbi rendezését.

Ezen, valamint az intenzív munkakifejtés céljából a gyűlés Gyergyószentmiklós székhellyel *pártirodát* létesít és annak felállításával a helyi tisztikart megbizja.

A gyűlés tárgysorozatán volt még az új közigazgatási törvény főbb vonásokban való ismertetése a főtitkár részéről, melyet Balogh elnökhelyettes egészített ki fontos figyelmeztetésekkel.

Puskás István a szervezés anyagi vonatkozására nézve és a pártiroda fentartására vonatkozólag tette meg praktikus előterjesztését, mit a nagygyűlés magáévá tett és teljességébe is indított.

Dr. László alelnök indítványára a gyűlés felkérte a tagozat elnökét, hogy tolmácsolja a kolozsvári központnak a csiki és gyergyói székeltség további törhetetlen hűségét, ragaszkodását, szeretetét és bizalmát — és egyben köszönetét azért a lelkes, fáradhatatlan munkáért, mellyel odafenn, annyi nehézség közepette az ügyeket vezetik.

Tolmácsolja egyben a csiki részek székeltyestvéreinek is az egységet megőrző és megértő szeretetünket.

A nagygyűlés így ért véget és a tisztikar munkába állott.

dmd.

Hatóságilag engedélyezett

végeladás
Lőrincz & Tóth

cégnél

Csak most jelent meg
a Dr. Szentpéteriné—Gazdac-féle
képes

ABC és OLVASÓKÖNYV

és két hét alatt már is

40'000 példány fogyott el.

Felekezeti és
állami magyar tannyelvű
iskolák részére nélkülözhetetlenek, mind
a négy osztály számára magyar és
részben román nyelven
szerkesztve.

Siessen rendelni míg a készlet tart!

Iskoláknak 15%o rabatt.

Megrendelhetők az „Újság” kiadóhivatalánál, vagy
a kiadónál, Hirsch A. Könyvkiadó Déva.

Dr. Gralle
MENTA
SZÁJVIZ ÉS
FOGKRÉM

*Kapható az ország
összes drogeriáiban,
gyógyszertáraiban és
illatssertáraiban.*

UJSÁG

Szopos Sándor kiállítása Désen

(Dés.) A nyilvánosság előtt ritkán, de annál nagyobb sulyal jelentkező Szopos Sándor, újabb képeiből gyűjteményes kiállítást rendezett Désen. A kiállítás szerdán délelőtt nyílt meg ünnepélyes keretek között a református iskola egyik termében, ahol közel száz képét állította ki az illusztris művész. Megnyitó beszédet Bene Ferenc dr., a szolnokdobokai magyarság nagytekinélyű vezetőembere mondott és ebben vázolta a művész eddigi pályafutását, fejlődését, mely talán épen ezekben a képekben jutott el a zenitire.

Szopos Sándor kiforrott, lehiggadt művésze nem szorul újabb méltatásra. Nemcsak briliáns rajztudása, de elmélyedő poéta egyénisége is a legelső közté állítja Erdély pikurájában. Különös feltűnést keltettek akvarelljei, mert ebben a modorban eddig keveset dolgozott s most ezen a téren is a legjobbak élén jelentkezik. Tudósítónk tájképei közül különösen kiemel a „Szénaboglyák és a „Szamosparti részlet“ címűeket, figurálisai közül a „Háttakt tűzvilágánál“, „Fonó asszonyok“ és a „Tereferé“ címűek tartanak különös méltányságra igényt.

A kiállítást a megnyitás óta tömegesen látogatja a dési művelt közönség, mintegy bizonyosságot téve amellett, hogy becsülni és értékelni tudja a távoli székegyföldről Dése szakadt kintű mestert. Dési kiállítása után Szopos Sándor Kolozsváron készül bemutatni újabb alkotásait. (—ór.)

— **A trónörökös cseh-szlovákiai útja.** Nagyvárad tudósítónk jelenti: Károly trónörökös a prágai repülőkiállításra utaztában kedden délután érkezett meg Halmiba. Innen Kassára folytatta útját, ahonnan azután Tapolcsányba ment Massaryk köztársasági elnök látogatására. Szerdán Nagy-Szőllőre utazott a trónörökös, ahol meglátogatta a katonai repülőtelepet. Szőlősről még ugyanaznap délutánján Po-

TUDJA ÖN MÁR, ? hogy Kolozsvár közönségét ? mi tartja oly nagy izgalomba ?

zsonyon keresztül Prágába utazott, ahol tegnap délelőtt résztvett a repülőkiállítás ünnepélyes megnyitóján.

— **Nagyvárad csatlakozik a nőegyesületek mozgalomához.** Nagyvárad tudósítónk jelenti: Többször megemlékezett az Ujság, Cantacuzino hercegnőnek, a Romániai Nőegyletek elnöknőjének a kisebbségi nőegyesületekhez intézett felhívásáról. A nagyvárad nőegyesületek elhatározták, hogy résztvesznek a tervezett kongresszuson és képviselőkkel Pálffy-Gulácsy Irén ismert írónőt bízták meg.

— **Lezárták az iparkamerai jelöléseket Marosvásárhelyen.** Marosvásárhelyi tudósítónk jelenti: Popescu Octavian dr. törvényszéki elnök átiratot intézett a kereskedelmi kamara vezetőségéhez, amelyben közli, hogy a jelölési listákat lezárták. Mivel választási küzdelem tulajdonképpen csupán egy kategóriában várható, a többi kategóriák jelöltjeit megválasztottaknak jelentheti ki.

— **Szeptember 25-én életbe lép az új nyugdíjtörvény.** Bukarestből jelentik: Az illetékes minisztériumból nyert értesülés szerint, az új nyugdíjtörvény folyó hó 25-én lép életbe. Az új törvény értelmében alakult vidéki bizottságok október 1-én kezdik meg munkálataikat és ettől az időtől kezdve minden új nyugdíj iránti kérés ezekhez a bizottságokhoz kerül.

— **Kétoszeri küldöttség várja Bratianu Joneit a határon.** Szatmárról jelentik: Bratianu Jonei miniszterelnököt kétezer tagból álló szatmári küldöttség fogja várni a halmi határállomáson, hogy az eddigi közigazgatási reformtervek megváltoztatására bírják. A küldöttség bejelenti a miniszternek, hogy az egész megye közönsége küzd a megyeszékhelynek Nagybányára való helyezése ellen.

— **Előfizetni már lehet rádiótelefonra.** Bukaresti tudósítónk jelenti: A rádiótelefon végrehajtási utasítását tegnap közzétették. Kiderült ebből az utasításból, hogy illetékes helyen jóelőre elkészítették mindazt, ami a rádiótelefon pénzügyi hátterével van kapcsolatban. Mert tudomásunk szerint nincs még egyetlen egy rádiótelefon sem használatban, sőt még a betérjesztett modellek fölött sem döntött az erre hivatott bizottság, de azért a végrehajtási utasítás már magában foglalja az előfizetési díjakat. Utasítás szerint a 20 wattos készülékre 3000, 50 wattosra 6000, ezen felüli erősségre 9000 lej lesz évente az előfizetési díj. A felvevő állomások évi díja egylámpájú készüléknél 150 lej, háromlámpájúnál 200 lej, az ezenfelüliekénél 250 lej. Felszerelési díj 5000 lej. Hajókon az előfizetési díj 1000 lej évente. Csak egy külföldi vagy beltöldi állomásra 300, illetve 400 lejben állapítja meg a díjat az utasítás. Az iskolák később megállapítandó kedvezményben részesülnek. Az olyan készülékért, amely kizárólag megfigyelésre szolgál, évi 1000 lej az előfizetési díj.

— **Még egy „nemzetgyalázási“ pör Aradon.** Aradi tudósítónk jelenti: Korman János aradi lakos állott tegnap az aradi törvényszék büntetőtanácsa előtt azzal vádolva, hogy Lakner János és neje előtt súlyos kitételeket használt a román nemzet ellen. A bíróság előtt a vádlott tagadta a terhére rótt bűncselekmény elkövetését és haragosainak nevezte a Lakner-párt, akik csak bosszúból tették meg ellene a feljelentést. A bíróság a románul egyáltalában nem tudó Lakner-pár vallomása alapján, tekintetbe véve a tett elkövetése időpontjának régiségét, a legenyhébb büntetéssel, háromezer lej pénzbírsággal büntette Korman.

— **Készülnek a nagyvárad színház jubileumára.** Nagyvárad tudósítónk jelenti: A nagyvárad színház fennállásának huszonöt éves jubileumára nagyban folynak az előkészületek. Karácsonyi János dr. püspök, a Szigligeti Irodalmi Társaság elnöke, vasárnap délelőttre gyűlést hívott össze, amelyen véglegesen megállapítják az ünnepségek programját.

— **Felmentették az árufelhalmozással vádolt aradi tojáskereskedőket.** Aradi tudósítónk jelenti: Megirta volt már az Ujság, hogy Aradon a Regnsberg és Társa tojáskereskedő cég ellen az aradi ügyészség árufelhalmozás címen megindította az eljárást és a cég raktárában levő százötvenezer tojást zár alá helyezte. A tegnap megtartott tárgyaláson a törvényszék felmentette a céget a vád alól és a zár alá helyezett tojásokat újból rendelkezésére bocsátotta.

1925 október 5.-én

lesz kisorsolva a nádas-
menti kis uradalom és hogy

— **Letartóztatták a menyő-szág udvari szállítóját.** Két héttel ezelőtt e címen megirtuk, hogy egy feljelentés következtében a rendőrség eljárást indított s le is tartóztatta Priska Joachimné szülésznőt. Mint utólag értesültünk, e híradásunk tévedésen alapult. Priskáné ellen egy rosszindulatú feljelentés alapján tényleg eljárás indult meg, de a nyomozás rendjén kiderült, hogy a vádak alaptalanok s nem igaz az, hogy magzatelhajtással foglalkozik. Ezt különben a bíróság is megállapította, mert egy évvel ezelőtt hasonló eljárás során a bíróság jogerős ítélettel a vád alól felmentette.

— **Az „Ujság“ hirdetése a legjobb és legolcsóbb.**

— **Az Anya és Csecsemő-védők szövetségének kérése.** Az Anya és Csecsemő-védők Szövetsége azzal a kéréssel fordul a tehetősebb emberekhez, a kereskedőkhöz s a gyárak igazgatóságához, hogy ruhaneművel, fehérneművel, cipővel, orvossal s általában bármilyen más szerény ajándékozással tegyék lehetővé, hogy a közeledő hűvös idők beálltával a Szövetkezet a beteg és nyomorgó csecsemők és anyák védelmét eredményesen elláthassa. Minden ilyen emberbaráti segítséggel tessék az Anya és Csecsemő-védők Szövetségének irodájához fordulni. (Str. Regala 5. Cluj-Kolozsvár.

— **Aradi ügyvéd, mint vádló és vádlott.** Aradi tudósítónk jelenti: Michnea Szevér dr. aradi ügyvéd állott tegnap az aradi törvényszék előtt két ügyből kifolyólag, az egyikben mint vádló, a másikban mint vádlott. Az ügyvéd Tóth Géza-t vádolta azzal, hogy 5600 lejt elsikkasztott. Főnökének betétjét használva fel. A vádlott azzal védekezett, hogy neki megbízása volt a pénzek felvételére. A bíróság három havi fogházra ítélte. A másik ügyben Michnea dr. vádlottként szerepelt. A városi főorvos adott be ugyanis az ügyvéd ellen egy feljelentést amelyben becsületsértéssel vádolta. Arad városa nagy érdeklődéssel várta a tárgyalást, amelyen azonban a vádlott nem jelent meg és így azt bizonytalan időre elnapolták.

— **Hymen. Carmel Myers** kisasszony, az amerikai filmvállalat igen tehetséges és a mozilátogató közönség által jól ismert kis művésznője nőtül ment Rodolfo Valentino világhírt férfiszépséghez. Az esküvő előzményei és következményei láthatók a szinkörben ma délután a 3 és 5 órai előadásokon azonkívül Egy 16-fejvel előbbre. c. nagyon mulattató sportvígjáték!

— **Nem a francia konzulátuson törték be.** Nehány nap előtt mi is megirtuk azt a hírt, hogy a kolozsvári francia konzulátuson betörők jártak. Kiderült azonban, hogy ez a betörés nem a francia konzulátuson, hanem egy magánlakásban történt, amelyben régebben a konzulátus egyik főtisztviselője is lakott. Ez a magyarázata annak, hogy a betörés híre téves formában került a kolozsvári sajtóba.

— **Rendelje meg az „Ujság“-ot.**

— **Az öreg hordár nemzetgyalázással vádolt.** Aradi tudósítónk jelenti: Az aradi törvényszék tegnap tárgyalta Mikes Béla vasutas régi nemzetgyalázási ügyét, akit Serg Antal 83 éves hordár jelentett fel. A törvényszék tekintettel arra, hogy az akkori idők hangulatához képest az inkriminált kifejezések nem esnek olyan súlyosan latba, három napi fogházra ítélte a meggondolatlan Mikest.

TŐZSDE

Zürichben a lej 250—, Parisban 1026

Kolozsvári piacra emelkedő tendencia uralkodik, árak állandóan emelkednek. Tegnap délután 6 óráig a következő jegyzések mellett jöttek létre kötések:

Zürich 40'20—40'15, Newyork 207—206'50, Páris 9'90—985, Prága 616—614, Wien 29'25—29'15, Budapest 340—344, London 1008—1006, Milánó 8'65—8'60.

Bukaresti zárlat szeptember 17-én: Deviza. Páris 988, Berlin 49—, London 1016, Newyork 20850, Itália 852, Svájc 40'40, Bécs 29'20, Prága 620.

másfélmilliót nyerhet,

ha idejében megveszi a 100 lejes szerencsés sorsjegyet a Közhaznu Takaréknál Calea Victoriei (Kossuth Lajos-u.) 3. sz.

Valuta: Napoleon 790, márka 4850, léva 150, török font 111, font sterling 885, francia frank 995, svájci frank 3940, olasz lira 850, drahma 310, dinár 355, dollár 206—, lengyel marka 35, osztrák korona 29—, magyar korona 28'50, cseh korona 6'05.

Zürichi zárlat szeptember 17-én: Berlin 12330, Amsterdam 20830, Newyork 518'25, London 25'11, Páris 2445, Milánó 2105, Prága 1535—, Budapest 72'70, Belgrád 922'25, Bukarest 250, Varsó 87'50, Bécs 73'05.

Zongorára kölcsönt

adok mérsékelt kamat mellett hosszabb időre is, a zongorának (felöltség mellett) nálam való letétele helyezésére ellenében. Csakis elsőrendű modern gyarmányu és kifogástalan zongorák vagy pianók tulajdonosai irjanak ezen ügyben e lap kiadóhivatalába „Zongora“ jelölés alatt, a kért kölcsön összegének, továbbá a zongora vagy pianó gyártmányának és állapotának megjelölésével.

— **Sikasztással gyanúsított CFR tisztviselőket tartóztattak le Aradon.** Aradi tudósítónk jelenti: A CFR aradi körletében az utóbbi időben számos sikasztásnak jöttek a nyomára. Több állomáson nagyobb hiányokat fedeztek fel. A nyomozás teljes erővel indult meg és ennek alapján tíz vasuti tisztviselőt le is tartóztattak. A nyomozás már annyira előrehaladott stádiumban van, hogy a vizsgálóbíró az aktákat már át is tette az ügyészséghez. A kár több mint két és fél millió lej.

— **Értesítés.** A villamosmű igazgatósága tisztelettel értesíti az áramfogyasztó közönséget, hogy f. hó 19-én, déli 12 órától délután 4 óráig a magasfeszültségi távvezeték időszakos javítása miatt, az áramszolgáltatás szünetelni fog. A villamosmű igazgatója: Roata mérnök.

— **Alagut a Gibraltári-szoros alatt.** Párisból jelentik: A délfanciaországi kereskedő egyesület legutóbbi ülésén olyan határozatot hozott, amely alkalmas arra, hogy az egész világ figyelmét magára vonja. Az egyesület tervbevette egy óriási alagut építését, amely Gibraltárt fogja a tenger alatt Északafrikával összekötni. Az óriási vállalkozás célja az, hogy Franciaország és gyarmatai között közvetlen összeköttetést létesítsen. Az alagut hossza huszonnégy mértföld lenne és mivel ezen a helyen a tengerszoros nem nagyon mély, legnagyobb mélysége csak egynegyed mértföld lesz a tengerszín alatt.

— **Az Ujság panaszkönyve.** Kaptuk a következő sorokat: Szeptember hó 7-én magam is azok közé a sorsüldözöttek közé tartoztam, akiknek jegyet kellett váltaniuk Tordán a reggeli 7:50-kor induló vonatra. Kopogtam a pénztárlablakon, ahonnan kinyult egy keskeny női kéz, átvett száz lejt és az ablak mögül kiszólt egy hang: „hatvankét lej”. Ennyibe ke-

Csekély 100
Lej-ért el ne mulasz-
Lej-sza szerencsédjét
kipróbálni, mert

rült volna ugyanis a jegy, melyet rövid várakozás után átnyújtott ugyanaz a kéz tizennyolc lej kíséretében. Midőn a hiányzó husz lej reklamáltam, az előbbi hang röviden, de élesen kiszólt: „Adja vissza a jegyet is, a pénzt is”. Kisvártatva újra feltolódott a bűvös ablak s a keskeny kéz egy marék egy- és kétlejes szórt elém: „Tessék, itt a pénze, jegyet már nem adhatok, mert bejött a vonat”. Összeszámoltam a pénzt, most sem jött ki belőle száz lej, csak kilencvenhat. De nem volt időm töprengeni a miérteken, a vonat indult, alig tudtam felugrani rá. Summa summarum: a kalauz megbüntettet Gyéres táján kettőszáz lej erejéig, mert nem volt jegyem. Ezt mindenesetre kérem kiírni és megkérdezni az arra illetékesektől, hogy miért nem a pénztáros kisasszonyt büntették meg helyettem és hogy egyáltalán miért olyan gorbák a Cfr.-alkalmazottak? Tisztelettel Sztolnai Miklós.

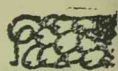
— **Halálos szerencsétlenség a szabad tűz miatt.** Aradi tudósítónk jelenti: Megrendítő szerencsétlenség játszódott le tegnap Aradon. Quintus Mihályné hatvanöt éves öreg asszony udvarán szabad tűz mellett dolgozott egy mészáros. Amikor a matróna elment a tűz mellett, a ruhája tüzet fogott. Azonnal segítségére siettek és csakhamar sikerült is eloltani a lángokat, az öreg asszonyon azonban már nem lehetett segíteni. Borzalmas égési sebeiben rövid időn belül belehalt.

* **A moreni égő szonda** sem vonzott annyi közönséget magához, mint a Böhm Bandi és Bakcsy András bukaresti Transylvánia étterme. Ebben a kitérő magyar konyhájú étteremben valóságos felüdül a Bukarestben tartózkodó erdélyi vagy bánati ember. A Transylvánia étterem ma már fogalom Romániában.

* **Okvetlenül** vezesse be Dr. Szentpétery—Gazdac-féle magyar ABC és Olv. könyveket I—IV. oszt. részére. Felekezeti és áll. magyar iskoláknak miniszterileg jóváhagyva és ajánlva. Kaphatók lapunk kiadóhivatalában és Hirsch A. cégnél Déván.

KÖZGAZDASÁG

A magyar kormány retorzióra készül a szénbehozatali vám felemelése miatt

A román kormány által életbeléptetett rendelkezés, mely a szénbehozatali vám felemelése által a külföldi szén behozatalát teljesen lehetetlenné teszi, a magyar és a lengyel érdekeltek körében nagy megdöbbenést váltott ki. A lengyel kormány kölcsönös megegyezés alapján próbálja az amugy is megszorított lengyel szénkivitelt ez újabb akadályát elhárítani, míg a magyar kormány a retorzió fegyverét emeli fel a román kormány részére sérelmes intézkedése ellen. A magyar hivatalos álláspontot tüntetve ki a budapesti „Ujság” napokban megjelent közleménye. Minthogy a cikk megismerése nem közömbös Romániában sem, bő kivonatban az alábbiakban ismertetjük:

A román kormány szeptember hó elsejétől kezdődően a bevitt szénmennyiségek után tonnánként négyszáz lej vámot szed, ezt megelőzően a román kormány a külföldi szénre megállapított régi fuvardíjteleket magyar szénre vonatkoztatva mintegy százhetven százalékra emelte fel. Ezek az intézkedések, de különösen a szeptember elsején életbeléptetett horribilis vámemelés a magyar bányákat teljesen lehetetlenné tették. Eddig Románia a külföldi szén és így a magyar szén után is hatvannyolc lejes elég jelentős vámot szedett tonnánként, amelyet áthidalni csak úgy volt lehetséges, hogy a magyar bányák súlyos áldozatokat hoztak, hogy a határszélen (Arad, Temesvár, Nagyvárad) lévő régi fogyasztó piacokat fentarthassák. A mai négyszáz lejes vám az előző vámmal szemben hatszáz százalékos emelést jelent, ami figyelembe véve az utódállamok hasonló intézkedéseit, példátlan az államok vámpolitikájában és vámvédelmi intézkedéseiben. Hiszen Jugoszlávia, amely minden intézkedést megtett belföldi széntermelésének biztosítására, csak hosszú megfontolás után emelte a külföldi szén vámját nyolc, van százalékkal.

A külföldi szénre kirótt vámtétel a magyarországi bányákat annál is inkább meglepetésszerűen érte, mert hiszen köztudomású, hogy egészen a legutóbbi időkig a nagy román ipartelepek — megfelelő szén hiányában — fával

voltak kénytelenek tüzelni és így a magyar bányák által bevitt szénmennyiségek, melyek mindössze a román széntermelés három százalékát tették ki, semmiképpen sem zavarták az ottani bányák üzleti politikáját, sőt éppen a román ipart és közgazdaságot segítették.

A magyar kormány e kérdést állandóan napirenden tartja, mert semmivel sem látja indokoltnak, hogy a magyar szén természetes fogyasztópiacairól ily indokolatlan rendszabályokkal elzárassék és értesülésünk szírint

represszáliákkal fog élni, melyek első sorban a Romániából importált fára fognak vonatkozni.

Ez az intézkedés a román fatermelőket és fatereskedőket rendkívül súlyos anyagi érdekekben fogja megátadni, mert a magyar kormány intézkedése következtében teljesen el lesznek zárva a magyar fogyasztási piactól és így eltekintve attól, hogy az állam is el fog esni a tekintélyes kiviteli vámok összegétől a termelés és az export kereskedelem teljesen meg fog szűnni, ami ezen kereskedő osztályoknak egzisztenciális tönkretételét is jelenti.

Eddig szól a magyar lap közleménye. Mi a hazai ipar és a magasabb államérdekek szempontjából nem tartjuk indokoltnak a magyar szén behozatalának lehetetlenné tételét, már csak azért sem, mivel belföldi bányáinknak is megvan minden lehetőségük ahhoz, hogy a magyar széntermeléssel a versenyt úgy ár, mint minőség tekintetében felvehessék. A szénbehozatali díjak felemelése csak ipari üzemeink kiszolgáltatását jelenti a hazai kisebb bányáknak, melyek a tél folyamán beálló nagyobb szén szükségletet és vagonhiányt valószínűleg az árak emelésével fogják kihasználni, aminek iparunk és ezzel kapcsolatban a fogyasztók közönség viseli majd a következményeit.

Mi hisszük, hogy a szabadverseny fennmaradása mellett is megvan a kisbányáinknak a lehetősége arra, hogy a magyar szén behozatalát, ha feleslegessé nem is teszik, de legalább is a minimumra csökkentsék.

1925 október 5-én

hétfőn, a soha többé meg nem ismétlődő nagy napon **Őn is megnyerheti** azt a pompás uradalmat, mely

A magyar Nemzeti Bank kapcsolatot keres az utódállamokkal. Prágai hírek szerint a magyar Nemzeti Bank azzal a tervvel foglalkozik, hogy kapcsolatot teremtsen az utódállamok pénzügyeivel. E tárgyban szóbeli megbeszélések folytak már a csehszlovák pénzügyekkel s legközelebb Jugoszlávia, Ausztria és Románia pénzügyeivel veszik fel a tárgyalásokat.

Oroszország hatmillió pud gabonát adott el Franciaországnak. Az orosz gabonakiviteli bizottság a francia molnárszövettségnek hatmillió pud búzát adott el, melyet októbertől januárig kell szállítanuk. Egy pud 13'38 kg. gabonának felel meg.

A bukaresti magán-tisztviselők szervezkedése. A bukaresti magántisztviselők vasárnap Bukarestben nagygyűlést tartottak, melyen úgy a fővárosi, mint a vidéki magántisztviselők nagy számban vettek részt. A gyűlés erélyes állást foglalt a vasárnapi munkaszünet betartása mellett, amelyet az ország több városában kijátszanak. A gyűlés végén telolvasták manifestumukat, melyet az egész országban terjeszteni fognak.

A román cukorkartel meghosszabbítása. A romániai cukorgyárosok eddigi kartelszerződésüket újabb öt évre meghosszabbították. A cukoreladást ezután is a cukorközpont fogja intézni.

A Reuniunea a Sfatul ellen. A tegnapi elmaradt és szeptember 21-én megtartandó iparkamarai választás szembe állította a román iparosok szervezetét az ugynevezett Reuniunea Industrialat és a Sfatul Negustoresc-et. A Reuniunea kezdetben antiszemita alapon kezdte meg a választási propagandát, később az antiszemita máz lassan lekopott s most már csak kizárólag Tuffli Richard, a Sfatul elnöke ellen folytatnak erős harcot. Tufflit mindenáron ki akarják buktatni s állítólag vele szemben annak bizonyítására, hogy nem antiszemita célokat követnek, Gyárfás igazgatót, a Bogsza-likörgyár egyik igazgatóját fogják szavazataikkal támogatni.

Másfél millió lej

értéket képvisel, de nyerhet a 200 pénznyeremény közül is. **Vegyen tehát több számo!** hogy minél nagyobb legyen nyeresi esélye. **Közhasznú Takarékpénztár,** Cluj, Calea Victoriei 3.

Januárban lesznek a munkakamarai választások. Circulescu közmunkaügyi miniszter nyilatkozata szerint a munkakamarai választások előkészületeit csak azért végzik most, hogy a választás előtt kapkodás ne legyen. A választásokra azonban csak januárban kerülhet sor, mert előbb a kamarának még meg kell szavaznia a törvényjavaslatot.

— **Országos beszerzőszövetkezeteket szerveznek a szabóiparosok.** A romániai szabóiparosok Aradon tartott legutóbbi kongresszusokon elhatározták, hogy egy központi beszerzőszövetkezetet létesítsenek, ahol a szövetkezet tagjai jelentékenyen olcsóbb áron szerezhetik be szövet és kellékszükségleteiket. A szövetkezet beszerzése most van folyamatban.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET

Meghalt Fall Leó. Bécsből táviratozák: Fall Leó, a világhírű osztrák zeneszerző ötvenkét éves korában hirtelen elhunyt. Operettjei közül különösen az Elvált asszony, Sztambul rózsája, A dollárkirálynő és Pompadour örvendek nagy közkedveltségnek.

R. Molnár Rózsi kiállítás az Ujságíróklubban. Vasárnap nagy tehetségi székelő festőművésznek mutatkozik be Kolozsvár közönségének az Ujságíróklub szép helyiségeiben kiállított mintegy félszáz képeivel Molnár Rózsi a nagybányai mesterek, Thorma és Réti legkedvesebb tanítványainak egyike, akinek legutóbb szülővárosában, Kézdivásárhelyen is nagy sikere volt kiállított gyűjteményével. A kolozsvári kiállítás sajtó-bemutatója pénteken délután lesz, a közönség számára vasárnap déli fél tizenkettőkor nyitja meg ünnepélyesen Paál Árpád dr., a kisebbségi újságírószervezet elnöke.

Heti műsor:

Péntek: Dolly. (7-edzer. Bérletszünetben. Sorozatszám 24.)
Szombat d. u. fél 4-kor: Csókoljon meg! (Poór Lili fellépésével. Olcsó helyárakkal. Sorozatszám 25.)
Szombat este fél 9 kor: Rigoleito. (Grosavescu Traian vendégjátékával Marcus Ritta asszony, Rózsa Ili és Sugár Frigyes fellépésével. Fe emelt helyárakkal. Bérletszünet. Sorozatszám 26.) Előadás kezdetén a nézőterre vezető ajtókat bezárják.
Vasárnap d. u. 3-kor: Fanni és a cselédkérdés. (Ujdonság 5-ödször. Poór Lili fellépésével. Olcsó helyárakkal. Sorozatszám 27.)
Vasárnap d. u. fél 6-kor: Cseregyerekek. (Uj szereposztással. Lengyel Irén fellépésével. Leszállított helyárakkal. Sorozatszám 28.)
Vasárnap este fél 9-kor: Cigányszerelem. (Karácsonyi Ili, Pinter Böske és Neményi Lili fellépésével. Napibérlet 11. sz. A. Sorozatszám 29.)

Cinema „Principele Carol” mozgó heti műsora a Színházban

Pénteken, szeptember hó 21-én: Bohém házasság az a film, amit mindenkinek meg kell nézni, mert mindenkit érdekelt és szórakoztat. Azonkívül amerikai vígjátékok.

Vasárnap délelőtt. Szept. hó 23-án: Nagy gyermek és ifjúsági előadás. Sok vígjátékkal és tanulságos filmek. Műsoron: a *Kis bánya*. Az igazgatóság a bekövetkezett iskolai szezonra való tekintettel lej 5 (II. hely) és lej 10 (I. hely) jegyeket iktatott be a hétköznapi előadásokra gyermekek és tanulók részére.

Színházi iroda közleményei:

Grosavescu megérkezett. A jelenkor egyik leghíresebb tenoristája, Grosavescu Traian, akit a bécsi lapok, mint Caruso méltó utódját emlegetnek, megérkezett Kolozsvárra a péntek délelőtti főpróbán részt fog venni a magyar színházban. A nagy világvárosok is nagy kivételes művészi szenzációja az, amikor Grosavescu fellép, Kolozsvár közönsége tehát bizonyára minden este szufolásig meg fogja tölteni a nézőteret. Grosavescu első fellépése szombaton este lesz, általános bérletszünetben. Rigolettó hercegét fogja énekelni, egyik legparádásabb szerepét. A címszerepet Sugár Frigyes, Gildát Márkus Ritta asszony, Maddalénát Rózsa Ili éneklí s az előadást Jean Bobescu fogja vezényelni. Minthogy ezt az előadást bérletszünetben tartják meg, így korlátozott számban kaphatók még jegyek a pénztárnál. Vasárnap pihen Grosavescu, hétfőn pedig a Carmen Don Joséját fogja énekelni. Címszereplő Rózsa Ili lesz, a torreadort Virág Lajos éneklí. Ezt az előadást is Jean Bobescu dirigálja. Egyelőre csak erre a két Grosavescu-estére árusítja a pénztár a jegyeket.

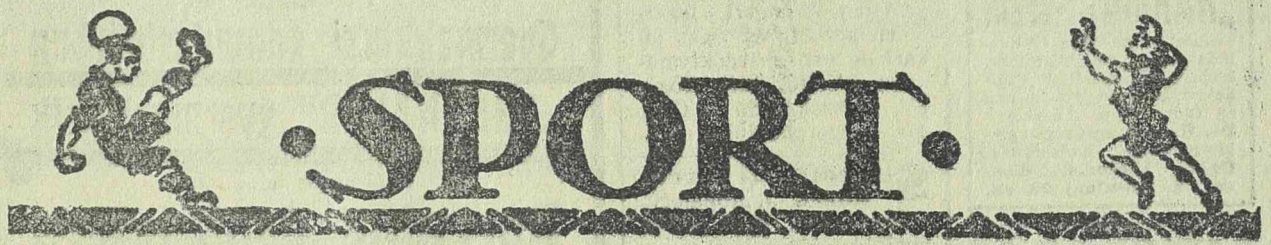
Dolly. A most kezdődő évadnak már is meg van a nagy operett-szlágere. A Dollyt minden este zsúfolt nézőtér tapsolja végig. A Grosavescu esték miatt most néhány napra megszakadtak a Dolly sorozatos előadásai. Így tehát még pénteken este a Dollyt adják a bemutatóelőadás diadalmas szereplőivel, szombaton már a Grosavescu-előadások kezdődnek s így a Dolly legközelebbi 8-ik előadása csak a jövő hét közepén lesz.

Cigányszerelem Karácsonyi Lili-vel, Pinter Böske-vel, Neményi Lili-vel. Lehár egyik leghíresebb operettje, a Cigányszerelem kerül vasárnap este színre s a színháznak három primadonnája lép fel ennek az előadásnak a keretében: Pinter Böske, Karácsonyi Ili, Neményi Lili.

Lengyel Irén a Cseregyerekekben. Vasárnap délután félhat órakor Farkas Imre operettje, a Cseregyerekek kerül színre leszállí-

tott helyárakkal, Lengyel Irénnel a Grete szerepében. Neményi Lili, Tompa Béla, Réthelyi Ödön, Lendvay Böske játszik a többi vezetőszerepeket.

Fanni és a cselédkérdés, Csókoljon meg olcsó helyárakkal. Szombaton délután fél négy órakor a Csókoljon meg-et, ezt a briliáns francia bohózatot, vasárnap délután 3 órakor pedig a Fanni és a cselédkérdés című angol vígjáték kerül színre.

Vasárnap bajnoki mérkőzések lesznek Kolozsvári

A vasárnapra tervezett szövetségi napra nem sikerült a szövetségi kapitánynak ellenfelet találni, ezért az egész bajnoki programot egy héttel előre hozták a tegnapielőtt este tartott futballszakosztályi ülésen, minek tolytán vasárnap az eredetileg szeptember 27-ére kitűzött bajnoki mérkőzések kerülnek lebonyolításra, csupán a KMTE—Haggybor mérkőzés marad el valamelyik hétköznapra az izraelita ünnep miatt.

Vasárnap ennek következtében a sétatéri pályán a Husos—RMS. és Victoria—KAC. mérkőzés, a Vasutas pályán pedig a CFR—KKASE. I. o. bajnoki mérkőzések kerülnek döntésre.

Az osztrák szövetség arany jelvénnel tüntette ki Orth Györgyöt. Az osztrák labdarugó szövetség Orth György-höz átiratot intézett, melyben mielőbbi teljes gyógyulást kíván, s egyben legnagyobb kitüntetését, a szövetségi arany jelvényt adományozta neki azon bajtársias magatartásáért, melyet köismert balesete alkalmával tanúsított. (Orth ugyanis az összes szemtanúkkal szemben állandóan azt hangoztatta, hogy nem hiszi, miszerint Tandler szándékosan rugott volna a térdébe).

A Berliner Sport Club nemzetközi atlétikai versenye tényleg nemzetközi verseny volt a szó legszorosabb értelmében is. Részt vettek azon az Európában turázó összes Amerikaiak, ezenkívül a Norvég Hoff, az ír Ryan és Birmingham és a svájci Berner. Távolmaradt ellenben a német Peltzer, a mi nagy szépséghibája volt a versenynek. A legszebb eredményt a magasugrásban, rudugrásban, 5000 m. síkfutásban, a svéd stafétában és a 110 m. gátfutásban érték el. Meglepetés Trossbach veresége a gáton.

Részletes eredmények:

100 m. síkf.: 1. Körnig, Breslau 10.7 mp. 2. Buchmer, Magdeburg 1 és fél m. 3. Wege, Leipzig. 200 m. síkf.: 1. Berner, Svájc 22 mp. 2. Wege, Leipzig. 3. Wondraschek, Berlin. 400 m. síkf.: 1. Stewenson Amerika 49.5 mp. 2. Scorz—Halle. 800 m. síkf.: 1. Dodge, Amerika 1 p. 57.6 mp. 2. Jacobs, Magdeburg 8 m. 5000 m. síkf.: 1. Ryan, Írország 15 p. 16.4

mp. 2. Katz, finn 15 m. 3. Petri Hamburg. 110 m. gát.: 1. Riley, Amerika 14.9 mp. 2. Haase, Berlin Troosbach a 6 gát után, mikor már verve volt, feladta

4x100 m. staféta: 1. Phönix, Karlsruhe 42.8 mp. 2. S. C. Charlottenburg 2 m. 3. Deutscher Sp. C. mellel.

Svéd staféta 1. Teutonia Berlin 1 p. 58.6 mp. 2. Phönix 3. Ilinois AC. Chicago. Kitűnő idő.

Magasugrás: 1. Osborne, Amerika 198 cm. 2. Skorczynski, Berlin 188 cm.

Távolugrás: 1. Jones, Amerika 708 cm. 2. Hoffmann, Leipzig 656 cm.

Rudugrás: 1. Hoff, norvég 400 cm. 2. Jones, Amerika 370 cm. Hoff nem ugrott tovább, mert a mércén nem volt több fok.

Súlydobás: 1. Schwarze, Amerika 14.41 m. 2. Hänchen, Berlin 13.68 m.

Diskoszvetés: 1. Hänchen, Berlin 40.61 m. 2. Birmingham, ír 40.11 m.

Gerely: 1. Lüdeke, Berlin 51.84 m. 2. Hofmeister, Münster 51.61 m.

A váradi nemzetközi atlétikai versenyen több cseh és két magyar atléta is indult. Somfay a hármasugrás közben lerándult, úgy hogy a távolugrásban nem vehetett részt. Két cseh és négy lengyel rekordot állítottak fel a versenyen, melynek részletes eredményei az alábbiak:

200 m. síkf.: 1. Juhász MAC 22.4 mp. 400 m. síkf.: 1. Juhász MAC 51.5 mp. Hármasugrás: 1. Somfay MAC 13.70 m. Távolugrás: 1. Manchan cseh 693 cm. cseh rekord. 110 m. gát.: 1. Jandera cseh 15.2 mp. cseh rekord. 800 m. síkf.: Kosztorszky 1 p. 59 mp. lengyel rekord. 400 m. gát.: Kosztorszky 58.8 mp. lengyel rekord. 4x100 m. staféta: 1. Polonia 45.4 mp. lengyel rekord. 100—200—300—400 m. staféta: Polonia 3 perc 34 mp. lengyel rekord.

Mégis csak
legolcsóbban
fest,
tisztít

UNIO
GÖZMOSÓGYÁR
Cluj, Cal. Reg. Ferd. 133.
Strada Iulia Maniu 8.

TÖLGYPARKETTÁT

ELSŐRANGU MINŐSÉGBEN SZÁLLIT

KOCSIS ANDRÁS ÉS FIAI

FAÁRU- ÉS PARKETTGYÁRA BRASOV (BRASSÓ)

Fonal,
végáru és
szőrmefestés

KRISTÁLY

Kelmefestő,
vegytisztító és
gőzmosógyár Cluj

Kereskedőknek,
szűcsöknek és
szövődéknak
méréselt áruk.
Postacsomagforgalom

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések árai: Minden szó 4 lej. Vastagabb betűvel 8 lej. Legkisebb apróhirdetés 40 lej. Állást keresők részére minden szó 3 lej. Vastagabb betűvel 6 lej. Jelíges leveleket harminc napig orizunk meg.

Hölgyeim!

Egy próba által győződjenek meg, hogy a Cseresznyés-féle

„HARMAT”-CRÉM

eltünteti mindenféle arczisztatlanságot. Ártalmatlan, üdít, szépít és ezáltal fiatalít. Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában. Főraktár: Dr. Cseresznyés-gyógyszertárban, Kolozsvár, Calea Victoriei (Kossuth Lajos-utca) 22. sz.

LEVELEZÉS

Egy fiatal, 20 éves intelligens özeveg megismerkedne feltétlenül uriemberrel, ki anyagilag is támogatná. — Levelet Gombos-féle papíruztetbe „Özeveg” jelígre kerek. 1928

50.000 lej jövedelemmel rendelkező közepkoru, nőtlen birtokos ismeretséget keresi 30—85 éves hajadon, vagy gyermektelen özevegnek, nőstílése céljából. Ajánlatot e lap kiadója útján kér. Fényképes ajánlat előnyben. Fénykép megtekintés után vissza. Jelíge: „46”. 1401

ÁLLAST KERES

Egy 8 gimnáziumot végzett fiatalember állást keres. Vidékre is elmegy. Ajánlatokat a kiadóhivatalba kerek „kitartó hivatalnok” jelíge alatt.

Bécsi kereskedelmi főiskolán egy évet végzett fiatalember, ki könyvelésben, levelezésben járatos, német és kevés román nyelvtudással állást keres. Cím a kiadóban. 1327

LAKÁS

Azonnal átvethető berendezéssel igen forgalmas helyen kettős üzlethelyiség. Értekezni lehet Mátyás utca 2. sz. 4—5-ig. 1298

Zsidó uri család teljes ellátásra elfogad egy diákot. Monostori ut 111. 1325

Üveg- és porcellán-árut, utazóbőröndöt és női bőrtáskát legolcsóbban

PARISIEN ARUHÁZBAN vásárolhat

Cluj — Kolozsvár, Cal. Reg. Ferd. 12.

ADÁS VÉTEL

Keresünk megvételre banyatheodoritot, precíziós rendszerű pantografot, plan metert, logarécet, körzőt és más jókarban levő mérnöki műszert. Látható írású irógép t. Borszék fürdő rt., Cluj, Str. Memorandului 8.

Ste. eotypiai berendezés (öntőpalack, öntőwinklek, gyalupad és gyaluk) nagyon jó állapotban, olcsón eladó. Cím: Goppolt Gyula, Cluj, Str. Regina Maria 12.

Két szép házhely, a város legegészségesebb helyén (Györgyfalvi-ut, Magyar telep, olcsó áron eladó. Értekezni Tordai-ut 44., hátulsó udvar, bejárat Str. Cante-mir 12.

Modern berendezésű könyvnyomda, gyors-sajtóval, téglanyomóval, cca 800 kg. vadonatúj beűlanyaggal, más vállalkozás miatt olcsón eladó. Értekezni Cluj, Strada N. Filipescu 10.

BURGONYA

legkínálóbb, nem szétmáló, házhöz szállítva **ELADÓ.** Megrendelésenként 250 lej lefizetés ellenében Baláz s Gyulánál, Deák Ferenc-utca 32, emelet, hátul.

VEGYES

Képkerekeztést a legolcsóbban csak a „Transsylvania”-butoregyár butori aktárában eszközölnek. Deák Ferenc u. 26.

Kályhák átrakását és tisztítását olcsón vállalja Szabó Ignác, Galamb-utca 40.

Gépirást lehet tanulni a délutáni órákban Muzeum-u. 7. sz. 1323

Arany karika gyűrűt találtak a nyomdászok szombat este megtartott Gutenberg-estélyén. Jogos tulajdonosa átvetheti a Lyceum-nyomdában Magyarországnál, d. u. 5—9 óra között.

Minden-vevő

minden 100 lej vásárlás után

Ingyen kap

vagy 1 doboz pudert vagy 1 doboz B. rax-zappant vagy 1 üveg kölni viz t vagy 1 doboz fogkrémet vagy 1 karika cernát, stb.

ALBISY

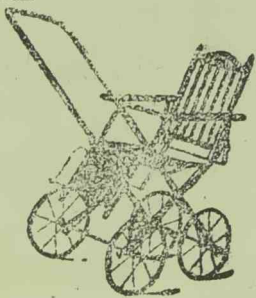
piperecik-k, harisnya- és övdáruztetben CLUJ, Calea Victoriei 10. szám

Farmati Lajos bőróndös

Cluj, Strada Memorandului (Unió-utca) 16. Készít uj bőróndöket és utazótáskákat. Javitásokat olcsón vállal. Vidéki megrendeléseket azonnal, pontosan eszközöl!

Gyermekkocsi nagy-ban és kicsinyben

Gyermekkocsi-ár-jegyzék díjtalanul

Gyermekkocsi gummiúszónórban

„BRENNABOR” gyermek-kocsi

kizárólagos kerekata a

Hercules áruházban

CLUJ — KOLOZSVAR (Szemben a Gólya-áruházsal.)

Pontos vidéki szíjjelküldés!!

□□ Szolid □□ és olcsó árak!

Hirdessen az „UJSAG”-ban!!

AU PRINTEMPS

Dús vásztek érkezett

ANGOL NŐISZÖVETEK

ruhákra, krosztűmökre és kabátokra

AU PRINTEMPS

(ezelőtt Missie) áruházába.

CLUJ, Str. Memorandului 1

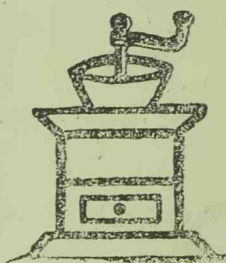
95 lej egy liter

Eau de Cologne Special

Parfumeria Venus

Cluj, Strada Nicolai Iorga 5.

Olcsó kávépötlék

nem az, amely csak az árban látszólag olcsó. A minőség és kiadó-ság adják meg az áru értékét. Ezen szempontokból a „valódi Franck”-ot* már évtizedek óta előnyösen ismerik a világon mindenütt. * a kávédarálóval.

Géphajtóköteleket kenderből és manillából, malomhevedereket, transzmisszióhevedereket és mindenféle gazdasági köteleket és szineget gyárt és szállít

Cosma János kötélgyártó

Cluj, Str. G. Tamas (Galamb-u.) 14.

Hirdetéseit kiutas eredményre vezetik, ha azokat az

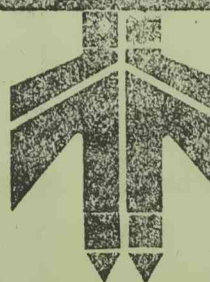
ARADER ZEITUNG

-nál adja f. l. me'yet, mint Arad város és Aradmegye — valamint a sváb Bánság — egyetlen német lapját, minden néposztály olvas, küönön pedig a keresked., iparos- és gazdarsadalom. A lap 200 egyesületnél van bevezetve!

Előfizetési díjak:

Hetenként 3-szor, félévre: 110 lej
Hetenként 1-szer, félévre: 50 lej
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Arad (Fischplatz)

Kereskedelmi nyomtatványok

LEVÉLPAPIR MEMORANDUM
SZÁMLA BORITÉK SZÁLLITÁSI
JEGYZÉK PAKÁT, RÖPCEDULA

LYCEUM-KÖNYVNYOMDA

CLUJ, STRADA MINORITA ÉS STRADA REGINA MARIA SAROK